

# SELETUSKIRI

## Vabariigi Valitsuse korralduse „Volituse andmine Sihtasutuse Tartu Kunstimuuseum asutamiseks ja nõusolek riigivara üleandmiseks“ juurde

### 1. Sissejuhatus

Kultuuriministeerium teeb Vabariigi Valitsusele ettepaneku volitada kultuuriministrit asutama Sihtasutust Tartu Kunstimuuseum (edaspidi *sihtasutus*) ning anda kultuuriministrile nõusolek võõrandada üleandmise teel sihtasutusele mitterahalise sissemaksena riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum kasutuses olev riigivara.

Sihtasutuse asutajad on Tartu linn, kelle nimel teostab asutajaõigusi Tartu Linnavalitsus, ja Eesti Vabariik, kelle nimel teostab asutajaõigusi Kultuuriministeerium.

Asutatav sihtasutus võtab üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Tartu Kunstimuuseumi ülesanded.

Kultuuriministeerium ja Tartu linn sõlmisid 19.12.2022 ühiste kavatsuste protokoll, millega võeti eesmärgiks ühise sihtasutuse asutamine ning arendamine. Tartu Linnavalikogu andis 12.10.2023 istungil linnavalitsusele volitused osaleda sihtasutuse asutamisel.

Sihtasutus on kavandatud asutada 2023. aasta detsembris. Seoses sihtasutuse asutamisega lõpetatakse riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum tegevus veebruaris 2024, lähtudes Vabariigi Valitsuse 08.10.1996 määrusega nr 244 kinnitatud „Valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste moodustamise ja ümberkorraldamise ning nende tegevuse lõpetamise korraldust“.

Tegemist on riigimuuseumide reformi, mis algas 2012. aastal, viimase etapiga, mille käigus korraldatakse lisaks Tartu Kunstimuuseumile ümber veel nelja riigimuuseumi tegevus.

Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste osakonna muuseuminõunik Marju Reismaa (marju.reismaa@kul.ee, tel 628 2335), personali- ja õigusosakonna jurist Nora Viira (nora.viira@kul.ee, tel 628 2329), finantsosakonna varahaldusnõunik Jaana Tulk (jaana.tulk@kul.ee, tel 628 2229) ja finantsosakonna eelarvejuht Riina Uljas (riina.uljas@kul.ee, tel 628 2264).

### 2. Eelnõu sisu

#### 2.1. Sihtasutuse asutamise põhjendus

Kultuuriministeerium on juba alates 2012. aastast Eesti muuseumivõrgustikku korrastanud ning muutnud muuseumide juriidilist vormi, lähtudes iga kord konkreetse muuseumi eripärast ja kohalikest oludest. 25.08.2016 toimunud kabinetiistungil võttis Vabariigi Valitsus vastu otsuse jätkata muuseumivõrgu korrastamisega vastavalt riigiülesannete analüüsis välja toodud järeldustele ja ettepanekutele<sup>1</sup>.

Praeguseks on asutatud 15 endise riigiasutuse ja 3 endise munitsipaalasutuse asemele 13 riigi valitseva mõju all olevat sihtasutust (st et paralleelselt on toimunud ka asutuste konsolideerimised); kohalike omavalitsuste juhtida (nii munitsipaalmuuseumiks kui ka ainult linna või valla asutatud sihtasutuseks) on antud 6 endist riigimuuseumi; 2 endist riigimuuseumi ühendati Võru Instituudiga; tegevuse lõpetas 1 endine riigimuuseum (Tartumaa Muuseum). Lisaks Tartu Kunstimuuseumile on ümberkorraldused alanud või on läbirääkimiste faasis veel nelja riigimuuseumi puhul: Eesti Arhitektuurimuuseum, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum, Viljandi Muuseum ja Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseum.

---

<sup>1</sup> Vt p 4.9.6 riigiülesannete analüüsis: <https://www.fin.ee/media/467/download>

Samasuguse reformi tegi oma riigis Hollandi valitsus, kes alustas seni ministeeriumi üksustena tegutsenud 21 muuseumi ja konserveerimiskeskuse sihtasutusteks muutmisega juba 1994. aastal, jättes seejuures muuseumikogud ja hooned riigi omandisse<sup>2</sup>. Hollandi muuseumid on Euroopas kõrgelt hinnatud oma professionaalsuse ja uuendusmeelsusega.

Jäik riigiasutuse vorm, mis on mõeldud eelkõige riigivõimu teostamiseks ja administratiivseteks toiminguteks, on tänapäevasele muuseumile, mis on sisuliselt kultuuriettevõtte, piirav. Sihtasutusel on kõrgem poliitiline ja juhtimislik autonoomia kui riigiasutusel. See vastab paremini muuseumide olemusele ja vajadustele.

Kultuuriministeeriumi senine kogemus näitab, et juhtimismudel on võtmetähtsusega. Kõik endised riigimuuseumid on sihtasutusena kasvatanud omatulu, taotlenud edukalt täiendavaid toetusi erinevatest taotlusvoorudest ning suurendanud seeläbi muuseumi pakutavast osasaajate arvu. Näiteks endise riigiasutuse Eesti Spordimuuseum omatulu 2015. aastal (viimane täistegevusaasta riigiasutusena) oli u 18 000 eurot, 2022. aastal sihtasutusena u 155 000 eurot.

Oluliseks kaalutluseks sihtasutuste asutamisel on võimalus kaasata kultuuriasutuse tegevusse laiapõhjalisema juhtimismudeli kaudu valdkonna spetsialiste ning kohalike omavalitsuste esindajaid, et arendus- ja juhtimisotsuseid teeks asjatundlik ning valdkonnaga seotud sihtasutuse nõukogu. Mitmed muuseumid on seeläbi tugevdanud oma positsiooni kogukonnas.

Sihtasutuste nõukogudega on juhtimisse kaasatud erinevat kompetentsi ning suurenenud on juhtkonna isiklikust vastutusest tulenev hoolsuskohustus. Kultuuriministeerium on komplekteerinud ja komplekteerib ka edaspidi nõukogusid just konkreetsele asutusele vajaliku lisakompetentsi kaasamise põhimõttest lähtuvalt. Lähtuvalt seadustest on sihtasutusega tihedalt seotud nõukogu parim tagatis asutajate huvide kaitseks ja sihtasutuse üle efektiivse kontrolli omamiseks. Nõukogu liikmed kohustuvad oma tegevuses juhinduma sihtasutuse vajadustest ning asutajate ootustest, tagades seeläbi eesmärgipärase arengu. Riigiasutuse puhul ei ole muuseumijuhil igapäevaselt strateegilise juhtimise tuge, kes jälgiks eelarve täitmist ning kelle poole saaks nõu küsimiseks pöörduda. Riigiasutuse juht saab küll suuremate probleemide korral pöörduda ministeeriumi poole, kuid see ei asenda tuge, mida pakub sihtasutusega varalise vastutuse kaudu väga isiklikult seotud nõukogu.

Tugines varasemalt asutatud sihtasutuste kogemustele, on sihtasutuse eelised riigiasutuse ees kokkuvõtlikult järgmised:

- 1) paindlikum ja asutusekesksem juhtimismudel;
- 2) asutajate ja nõukogu liikmete kaudu saab muuseumi tihedamalt selle valdkonna ja tegevuspiirkonnaga siduda;
- 3) nõukogu tagab liikmete kaudu laiema juhtimiskompetentsi;
- 4) nõukogu kui kollektiivse otsustusorgani arvamuste paljusus aitab teha parimaid otsuseid;
- 5) juhti ei määra ametisse ega vabasta ametist minister, vaid sellega peab nõus olema enamik nõukogu liikmetest;
- 6) juhtimisotsuseid saab vastu võtta kiiremini kui riigiasutustes;
- 7) vabam ja paindlikum tegutsemisviis asutuse tulude ja kulude arvestamisel, omatulu teenimisel ja asutuse vara kasutamisel;
- 8) kogu asutuse tulu jääb sihtasutuse põhitegevuse kasutusse;
- 9) kui eelarveaasta lõpeb, ei ole järgmisesse aastasse ülekantavate riigieelarve vahendite piirangut;
- 10) kaasfinantseerimise võimalusi erinevatest fondidest on rohkem kui riigiasutuse puhul;
- 11) erinevalt riigiasutusest saab sihtasutus olla autoriõiguste pärija ja mittetulundusühingute liige.

Kultuuriministeeriumi hinnangul on eeltoodu kaalukaks argumendiks sihtasutuse asutamiseks ning seoses sellega Tartu Kunstimuuseumi tegevuse lõpetamiseks riigiasutusena.

---

<sup>2</sup> Autonomy for the National Museums and Museum Services in the Netherland. Background and documentation. Ministry of Education, Culture and Science. The Netherlands, Rijswijk, 31 December 1994.

## **2.2. Riigi osalemise eesmärk sihtasutuses ja seos valdkonna arengukavaga**

Kultuuriministeerium ja Tartu linn sõlmisid 19.12.2022 ühiste kavatsuste protokolliga koos asutajate ootustega (lisatud seletuskirjale), millega võeti eesmärgiks ühise sihtasutuse asutamine ning arendamine.

Riik ja Tartu linn soovivad ühiselt asutada Sihtasutuse Tartu Kunstimuseum, et tagada sihtasutuse avaliku funktsiooni täitmine, milleks on vara valitsemise ja kasutamise kaudu Eesti kultuuriloo seisukohalt olulise kunsti ning sellega seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine. Riigile kuuluvasse muuseumikogusse, mida sihtasutus hakkab kasutama halduslepingu alusel, kuulub väärtuslik osa Eesti kultuuripärandist, mille hoidmine ja arendamine on avalik huvi.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 9. juuni 2022 määrusega nr 62 kinnitatud Kultuuriministeeriumi põhimääruse §-le 4 on kujutava kunsti ja muuseumide valdkonnas poliitika kujundamine ja rakendamine Kultuuriministeeriumi valitsemisalas.

Kultuurivaldkonna arengukava „Kultuur 2030“ tegevussuuna „Tugev ja toimiv kultuurielu“ punktis 1.1 on seatud sihiks tõsta valdkonna võimekust riskide ennetamiseks, maandamiseks ja juhtimiseks ning tulevikukriisideks valmistumiseks. Kultuuriministeeriumi senine kogemus näitab, et sihtasutus on muuseumide jaoks sobivaim tegevusvorm ning muuseumide juhtimiskvaliteet ja omatulu on seeläbi suurenenud. Olukorras, kus vältimatud majandamiskulud kasvavad, kuid riigi tegevustoetus mitte, on omatulu teenimise võimekuse tõstmine muuseumide jaoks väga oluline.

Kultuuriprogrammi 2023–2026 tegevuse 2.1 „Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine ja rakendamine“ eesmärk on, et muuseumikogudes hoitav /.../ kultuuripärand on mitmekesine, kättesaadav ja jätkusuutlik. Muuseumide /.../ teenused on kvaliteetsed. Eelnimetatud tegevuse all on arenguvajadusena välja toodud, et seoses koroonakriisiga peatus riigireformi kavas ette nähtud muuseumivõrgustiku korrastamise protsess, mis jätkub 2022.–2023. aastal.

Vabariigi Valitsus on eelnevatel aastatel andnud kultuuriministrile volituse Sihtasutuse Virumaa Muuseumid, Sihtasutuse Narva Muuseum, Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid, Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum, Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum, Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid, Sihtasutuse Pärnu Muuseum, Sihtasutuse Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum, Sihtasutuse Eesti Kunstimuseum, Sihtasutuse Eesti Meremuuseum, Sihtasutuse Saaremaa Muuseum ja Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum asutamiseks. Lisaks sellele on kultuuriminister alates 2016. aastast määratud Sihtasutuse A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel asutajaõiguste teostajaks. 2024. aastaks on kavandatud Eesti Arhitektuurimuuseumi, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi, Viljandi Muuseumi ja Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumi ümberkujundamine sihtasutusteks.

## **2.3. Sihtasutuse eesmärgi saavutamise tegevuskava koos nelja aasta finantsplaaniga**

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti kultuuriloo seisukohalt olulist kunsti ja sellega seotud materjali, aidates seeläbi kaasa kunsti väärtustamisele ühiskonnas ning Tartu kui inspireeriva elukeskkonnaga linna ja atraktiivse reisisihi arengule.

Eesmärgi saavutamiseks sihtasutus:

- 1) majandab ja arendab sihipäraselt ning jätkusuutlikult sihtasutuse vara ning töötab välja ja pakub sihtasutuse eesmärgile vastavaid teenuseid;
- 2) hoiab ja täiendab eesmärgipäraselt sihtasutusele kasutada antud riigile kuuluvat muuseumikogu, tagab selle läbitöötamise, sihipärase kasutamise ning vajaduse korral konserveerimise ja restaureerimise;
- 3) teenindab asutusi, organisatsioone ja uurijaid vastavalt muuseumikogu korralduse põhimõtetele ja

- teenuste hinnakirjale;
- 4) esitab ja vahendab kultuuripärandit ja nüüdisaegset kunsti avalikkusele näituste, haridusprogrammide, trükiste, meedia ning avalike ürituste kaudu;
  - 5) teeb teaduslikku uurimistööd, korraldab konverentse ja seminare, kirjastab ja avaldab artikleid, aastaraamatuid, katalooge ning muid väljaandeid;
  - 6) korraldab koolitusi, annab konsultatsioone ja teeb ekspertiise;
  - 7) teeb koostööd teiste muuseumide ning muude institutsioonidega Eestis ja välismaal;
  - 8) tegeleb sihtasutuse turundamisega, kirjastab ja avaldab reklaamtrükiseid;
  - 9) loob tingimused sihtasutuse personali arenguks.

Asutataval sihtasutusel on 4-liikmeline nõukogu, mille moodustavad asutajate määratud isikud. Teadlikult on valitud paarisarv nõukogu liikmeid, et kumbki asutaja ei oleks nõukogus jõupositsioonil, vaid et otsused sünniks heas koostöövaimus ja konsensuslikult. Asutatava sihtasutuse igapäevast tööd koordineerib üheliikmeline juhatus. Kokkuleppel kaasasutajaga – Tartu Linnavalitsusega – asub juhatuse liikmena esimeseks kolmeks aastaks ametisse praeguse riigiasutuse Tartu Kunstimuuseumi direktor, kes valiti oma praegusse ametisse 2020. aastal avaliku konkursiga. Edaspidi valib juhi nõukogu, lähtudes muuseumiseaduse §-st 18.

Riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum külastuste arv oli 2022. aastal 11 829 ning omatulu 70 844 eurot. Enne Tartu südalinna kultuurikeskuse valmimist ei ole alust prognoosida nende arvude märkimisväärset kasvu.

Sihtasutuse finantsplaan eelseisva nelja aasta lõikes:

		2024	2025	2026	2027
	<b>Tegevustulud</b>	<b>1 258 452</b>	<b>1 022 055</b>	<b>1 005 741</b>	<b>1 036 352</b>
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	76 905	79 053	80 539	82 150
	sh piletitulu	31 319	31 792	32 390	33 037
	sh meenete müük	9 718	10 851	11 055	11 276
	sh trükised	15 786	16 024	16 326	16 652
	sh ekskursioonid ja kooligrupid, giidituurid, linnalaagrid	3 422	3 474	3 539	3 610
	sh deponeerimised	16 115	16 358	16 666	16 999
	sh muud	545	553	564	575
35	Saadud toetused	1 181 547	943 002	925 202	954 202
	sh riigi tegevustoetus	850 733	850 733	850 733	850 733
	sh linnalt toetus nõukogu liikmete tasuks	4 469	4 469	4 469	4 469
	sh muud toetused	15 000	15 000	15 000	44 000
	sh Kultuurkapital (museaalide ost)	55 000	55 000	55 000	55 000
	sh SA Tartu 2024	256 345	17 800	0	0
	<b>Tegevuskulud</b>	<b>1 194 150</b>	<b>984 850</b>	<b>998 209</b>	<b>1 028 838</b>
5	Muud tegevuskulud	882 805	912 050	943 209	973 838
50	sh personalikulud	541 345	565 431	590 077	613 643
55	sh majandamiskulud	341 460	346 619	353 132	360 195
	Sihtotstarbeliste toetuste kulud	311 345	72 800	55 000	55 000
	<b>Tegevustulem</b>	<b>64 302</b>	<b>37 205</b>	<b>7 532</b>	<b>7 514</b>
	<b>Investeermistegevus kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
15	Põhivara soetus (-)	0	0	0	0

3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	0	0	0	0
	<b>Eelarve tulem</b>	<b>64 302</b>	<b>37 205</b>	<b>7 532</b>	<b>7 514</b>

Arvestuse alus:

	2024	2025	2026	2027
Tarbijahinnaindeks	1,0%	1,5%	1,9%	2,0%
Palgakasv	5,0%	4,6%	4,5%	4,1%

Sihtasutus saab igal aastal oma majandustegevuseks rahalisi vahendeid Kultuuriministeeriumi kaudu riigieelarvest eraldatavast toetusest. Lisaks saab sihtasutus rahalisi vahendeid majandustegevuse tulust ning erinevatelt fondidelt ja organisatsioonidelt lisavahendite taotlemisega.

Finantsplaani arvestuse alus on riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum 2023. aasta eelarve ning see korrigeerub vastavalt riigieelarve võimalustele ja sihtasutuse tuluprognosile. Sihtasutusele tegevustoetuse eraldamine riigieelarvest toimub kultuuriministri 11.09.2023. a määruse nr 11 „Riigieelarvest muuseumide tegevustoetuse taotlemise, taotleja hindamise ja toetuse määramise tingimused ja kord“ (edaspidi *rahastamise määrus*) ja selle lisas 1 toodud metoodika alusel.

Riigi osalusel asutatud sihtasutuste töötajate töötasu küsimusi käsitleb Kultuuriministeerium võrdsetel alustel riigiasutuste palgaküsimustega. Rahastamise määruse § 11 lõike 5 kohaselt otsustab Kultuuriministeerium riigi sihtasutuse muuseumide kõrgharidusega kultuuritöötaja brutotöötasu alammäära tõusuga kaasneva lisatoetuse jaotuse Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni TALO ja valdkonna eest vastutava ministeeriumi vahel sõlmitava kokkuleppe alusel.

Riigi kulutused sihtasutusele võrreldes kulutustega senisele riigiasutusele suurenevad uute juhtimisorganite tasustamise (art. 50) võrra. Asutajad ei ole nõukogu liikmete tasusid veel kinnitanud, kuid prognoos on koostatud sarnaste sihtasutuste praeguste tasude suurust aluseks võttes, mille kohaselt nõukogu liikme tasu on 140 eurot ja nõukogu esimehe tasu 210 eurot (bruto) kuus. Vastavalt ühiste kavatsuste protokollile katab Tartu linn ja eraldab sihtasutuse iga-aastasessse eelarvesse nende liikmete tasu, kes määratakse Tartu linna ettepanekul, ning Kultuuriministeerium nende liikmete tasu, kes määratakse riigi ettepanekul. Kultuuriministeerium katab riiki esindavate nõukogu liikmete tasud oma eelarvest ning ei taotle selleks riigieelarvest täiendavaid vahendeid. Lisaks on Kultuuriministeerium eelarvesse kavandanud juhatuse liikme tasu tõstmise võrreldes riigiasutuse direktori praeguse palgaga (500 euro võrra kuus), et seeläbi kompenseerida juhatuse liikme võlaõigusliku lepingu halvemaid tingimusi võrreldes töölepinguga.

## 2.4. Sihtasutusele üleantav vara

Sihtasutusele antakse üle tegevuseks vajalik ja praegu riigiasutuses arvel olev põhi- ja väikevara ning kehtivad lepingulised nõuded ja kohustused. Üleantavat vara kasutab sihtasutus edaspidi oma eesmärkide täitmisel.

Sihtasutusele antakse asutamisel mitterahalise sissemaksena üle põhivara hulka kuuluv vallasvara. Sihtasutusele ei anta asutamisel üle kinnistuid, sest muuseum kasutab rendipindu.

Riigivara võõrandamisel viiakse vastavalt riigivara seaduse §-le 46 läbi vara hariliku väärtuse hindamine. Riigivara seaduse § 46 lõike 3 kohaselt otsustab võõrandatava vallasasja hariliku väärtuse hindamise viisi riigivara valitseja. Võõrandatavad varad on edaspidi vajalikud avalike teenuste osutamiseks, pakutavaid teenuseid ei loeta üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks ning võõrandataval varal puudub aktiivne turg. Seetõttu on vara hariliku väärtuse määramise aluseks varade raamatupidamislik jääkmaksumus üleandja bilansis (soetusmaksumus miinus amortisatsioon).

Vara raamatupidamisliku väärtuse saab tuvastada vaid riigivara valitseja ja volitatud asutus, kelle bilansis vara on. Seetõttu viis sihtasutusele üleantava põhivara hariliku väärtuse hindamise läbi

Kultuuriministeeriumi ja Tartu Kunstimuuseumi esindajatest koosnev hindamiskomisjon. Mitterahalise sissemaksena üleantava vara väärtus kokku on 30 551,25 eurot (30.09.2023. a seisuga). Hindamisaruanne, sh üleantava vara bilansiandmed, on lisatud seletuskirjale.

Riigivaraseaduse § 52 lõike 1 punktist 6 tulenevalt annab audiitor arvamuse selle kohta, kas mitterahalise sissemaks harilik väärtus vastab hindamisaruandes toodule. Kuivõrd mitterahalise sissemaks hariliku väärtuse hindamise viisid läbi riigivara valitseja ja volitatud asutus ning hindamise aluseks võeti raamatupidamise andmed, siis audiitoril on võimalik kontrollida üksnes, kas vara bilansiline väärtus on raamatupidamise andmetel hindamisaruandes õigesti kajastatud. Kultuuriministeerium leiab, et sellises olukorras puudub sisuline vajadus audiitori arvamuse tellimiseks ja selleks täiendavate kulude tegemiseks. Hindamisaruannetes kajastatud andmete õigsuse eest vastutavad hindamise läbiviijad.

Kultuuriministeeriumi hinnangul ei ole käesoleval juhul riigivara sihtasutusele võõrandamisel tegemist riigiabiga, sest muuseumi praegusel tegevusel on vaid kohalik mõju ning riigivara tasuta võõrandamine ei ole suuteline mõjutama liikmesriikide vahelist kaubandust.

Riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum muuseumikogu sihtasutusele ei võõranda, vaid see jääb kuuluma riigile. Riigile kuuluva muuseumikogu kasutamiseks (see hõlmab nii muuseumikogu hoidmist, täiendamist, uurimist kui ka vahendamist) sõlmib Kultuuriministeerium sarnaselt varasemale praktikale sihtasutusega halduslepingu vastavalt muuseumiseaduse § 9 lõikele 1. Muuseumikogu kättesaadavus avalikkusele säilib muuseumide infosüsteemi MuIS kaudu.

Vastavalt riigivaraseaduse § 78 lõikele 4 võib asutajaõiguste teostaja ettepanekul Vabariigi Valitsus anda juhiseid ja suuniseid ka muudes küsimustes kui sihtasutuse asutamine, tegevuse ümberkorraldamine, teistes juriidilistes isikutes osalemine või lõpetamine. Sellest tulenevalt on Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõusse lisatud punkt, mille kohaselt Vabariigi Valitsus annab suunise senise riigiasutuse õigussuhete jätkamiseks samadel tingimustel riigiasutuse funktsioneeriva terviku üleandmisel riigi osalusel asutatavale sihtasutusele. Sihtasutuse Tartu Kunstimuuseum asutamisel tagatakse muuseumi tegevuse jätkumine riigiasutuse asemel sihtasutuse vormis senises kvaliteedis ning tegevust ja õigussuhteid (sealhulgas kehtivaid lepinguid) katkestamata.

Riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum tegevuse lõpetamisel ja sihtasutuse asutamisel riigiasutuse tegevuse ja vara baasil esinevad faktiliselt ettevõtte ülemineku tunnused: riigivara antakse üle asutatavale sihtasutusele, milles samalaadne majandustegevus jätkub ning sihtasutus võtab üle nii töölepingud kui ka riigiasutuse tegevuse käigus sõlmitud muud lepingud, mille alusel luuakse muuseumi põhitegevuse kvalitatiivne sisu või mis toetavad muuseumi põhiülesannete täitmist. Kuna riigiasutuse tegevust reguleerivad õigusaktid ei käsitle riigiasutuse lõpetamisel tema varade üleandmist kogumina ega kehtesta võlaõigusseaduses toodud ettevõtte üleminekuga sarnast regulatsiooni ning kuna antud olukord on väga sarnane ettevõtte üleminekuga, siis analoogia korras tuleks lähtuda võlaõigusseaduses sätestatud ettevõtte ülemineku regulatsioonist. Vastavalt võlaõigusseaduse § 182 lõikele 2 ei ole lepingu üleminekuks vaja teise lepingupoole nõusolekut, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Sihtasutuse lõpetamisel, pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist, jaotatakse allesjäänud vara asutajate vahel proportsionaalselt, lähtudes asutajate poolt sihtasutusele asutamisel ja sihtasutuse tegevuse jooksul eraldatud vahendite ja üle antud vara suurusel.

## **2.5. Riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum tegevuse lõpetamine**

Paralleelselt sihtasutuse asutamisega valmistatakse ette Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum tegevuse lõpetamine, lähtudes Vabariigi Valitsuse 08.10.1996 määrusega nr 244 kinnitatud „Valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste moodustamise ja ümberkorraldamise ning nende tegevuse lõpetamise korrast“ ja muudes õigusaktides sätestatust.

Riigiasutuse tegevuse lõpetamise otsuse tegemine sõltub käesoleva korralduse heakskiitmisest, sest riigiasutuse tegevuse lõpetamine ei saa toimuda enne sihtasutuse asutamist. Pärast vastavate volituste saamist Vabariigi Valitsuselt on võimalik asutajatel kirjutada alla asutamisleping ning juhatuse liikmel viia läbi vajalikud toimingud sihtasutuse registreerimiseks. Kultuuriministeerium on valmistanud ette dokumente arvestusega, et sihtasutus asutatakse 2023. aasta detsembris, sihtasutus alustab reaalset tegevust 1. jaanuarist 2024 ning riigiasutuse Tartu Kunstimuseum tegevus lõpetatakse veebruaris 2024.

### **3. Korralduse rakendamiseks vajalikud kulutused**

Korralduse rakendamiseks vajalikud kulud koosnevad sihtasutuse asutamislepingu riigilõivust ja notaritasust. Kulud kaetakse Kultuuriministeeriumi eelarvest.

### **4. Kooskõlastamine**

Korralduse eelnõu saadetakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga  
minister